

MUZEUM GEOLOGICZNE

Muzeum Geologiczne w Warszawie powstało z chwilą założenia Państwowego Instytutu Geologicznego. Przy projektowaniu nowej siedziby Instytutu, jego Dyrektor – prof. Józef Morozewicz podkreślał, że ma ona posiadać muzeum, które by pomieściło możliwie kompletny zbiór okazów kopalnych, na ziemiach polskich znalezionych, oraz które by przechowywało oryginały i rzeczowe dowody rozpraw naukowych, przez P.G.I. drukiem ogłaszanych.

Twórcą i organizatorem Muzeum Jan Czarnocki ofiarował Muzeum swoje zbiory, zawierające 74 000 okazów. Do zbiorów muzealnych włączono również kolekcje geologiczne z Muzeum Przemysłu i Rolnictwa oraz zbiory paleontologiczne z Politechniki Warszawskiej. Już w początkowym okresie istnienia Muzeum, w 1920 roku, w zbiorach znajdowało się ponad 130 000 okazów.

Pierwszą wystawę Muzeum Geologiczne zrealizowało w 1929 roku na Powszechnej Wystawie Krajowej w Poznaniu. Był to przegląd najważniejszych bogactw mineralnych Polski. Rok później, odbyła się przeprowadzka Instytutu z Pałacu Staszica do docelowej siedziby Państwowego Instytutu Geologicznego przy ul. Rakowieckiej 4. Tam w 1934 roku w sali Muzeum powstała wystawa stała, przedstawiająca bogactwa kopalne i budowę geologiczną Polski.

W czasie II Wojny Światowej Muzeum Geologiczne poniosło duże straty, ucierpiała sala muzealna i zniszczonych zostało około 70% zbiorów. W kwietniu 1945 roku rozpoczęło się usuwanie gruzów w celu uratowania eksponatów. Prace te wykonano pod kierunkiem Romana Kozłowskiego. Już w 1946 roku na wniosek Ministerstwa Przemysłu i Handlu, zorganizowano wystawę *Przemysł Ziemi Odzyskanych*, która była dużym wydarzeniem w życiu Warszawy.

W latach 50. XX wieku rozpoczęto prace nad opracowaniem nowej ekspozycji stałej. Zorganizowano dwie wystawy: *Surowec mineralne Polski* na parterze i *Stratygrafia Polski* na piętrze. Ozdobą Muzeum stały się okaz soli z Groty Kryształowej w Wieliczce, skrzemieniały pień drzewa karbońskiego oraz szkielety wielkich ssaków plejstocenijskich. W 1970 roku Muzeum wzbogaciło się o kolejne dwie wystawy: petrograficzną i mineralogiczną, na których eksponowano około 300 minerałów i skal. Wystawy te spełniały swe zadanie dydaktyczne niemal przez 40 lat.

W 1997 roku przystąpiono do całkowitej zmiany ekspozycji, wprowadzając nowoczesne elementy wystawianicze. Atrakcyjnymi eksponatami, obok ssaków plejstocenijskich, stała się rekonstrukcja naturalnej wielkości dinozaura, model jaskini i pustyni, a w 2011 roku – diorama przedstawiająca wczesne czworonogi, które mogły pozostawić tropy znalezione w Górach Świętokrzyskich.

Muzeum Geologiczne aktywnie realizuje zadania w dziedzinie gromadzenia, katalogowania i naukowego opracowywania zbiorów oraz ich udostępniania. W 2000 roku w podziemiach gmachu przeprowadzono prace budowlane, dzięki którym powstało nowoczesne archiwum zbiorów o powierzchni magazynowej około 800 m², które przechowuje obecnie ponad pół miliona okazów.

Od lat 90. XX wieku priorytetem dla Muzeum stała się edukacja geologiczna, geoturystyka i ochrona georóżnorodności. Wiedzę geologiczną pracownicy Muzeum przekazują tworząc ekspozycje czasowe, oprowadzając po wystawach, w trakcie lekcji i warsztatów muzealnych, pikników, konkursów, gier i wycieczek terenowych oraz imprez popularnonaukowych. Muzeum Geologiczne prowadzi edukację również poprzez działalność wydawniczą (foldery, albumy oraz przewodniki) i tworzenie ścieżek edukacyjnych. W ostatnich latach ważną formą kontaktu muzeów ze społeczeństwem jest działalność internetowa. Na stronach internetowych i portalach społecznościowych prezentowane są zbiory, wystawy, oferta edukacyjna i wydawnicza oraz bieżące wydarzenia Muzeum, a także nowinki naukowe.

Sala wystawowa Muzeum Geologicznego, lata 50.

Montowanie szkieletu mamuta, 1929 r.

Skrzemieniały pień drzewa iglastego *Dalmanella saxatilis*.

Sól z Groty Kryształowej w Wieliczce.

Warsztaty rozpoznawania skal podczas Letniej Szkoły Geologii.

Otwarcie ścieżki geoturystycznej Kamieniołom Kielecki koło Czapłuchowca.

Poszukiwanie skamieniałości podczas pikniku geologicznego.

Zajęcia wiedzy na ekspozycji Muzeum Geologicznego PG-PIB w Warszawie.

Sfinansowano ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej